

غنیہ در
کتاب المعارف

زبد المرقاۃ

سید رضا حسینی کپاکیانر

سرشناسه: حسینی گلپایگانی، رضا
 عنوان و نام پدیدآور: زندگی متعالی / سید رضا حسینی گلپایگانی
 مشخصات نشر: قم: پیام مهدی (عج) ۱۳۸۶
 مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص
 شابک: ۹۸۷-۹۶۴-۶۱۰۰-۶۱-۶
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ص ۲۲۹ - ۲۳۱: همچنین به صورت زیرنویس
 موضوع: راه و رسم زندگی - جنبه‌های قرآنی.
 موضوع: راه و رسم زندگی - احادیث.
 موضوع: احادیث شیعه - قرن ۱۴.
 موضوع: احادیث اخلاقی - قرن ۱۴.
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۶ ج ۵/ر ۱۰۴/۲ BP
 رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۴۴۶۳۹

انشارات پیام مهدی

قم - ص پ: ۵۶۳-۳۷۱۸۵ - تلفن: ۷۷۳۲۱۸۷ (۰۲۵۱)، دورنگار: ۷۷۳۰۶۸۲ (۰۲۵۱)

نام کتاب: زندگی متعالی

مؤلف: سید رضا حسینی گلپایگانی

تحقیق و ویرایش: سید مهدی حسینی گلپایگانی

ناشر: پیام مهدی - مجلس شورای اسلامی

شمارگان: ۳۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۷

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۸۷-۹۶۴-۶۱۰۰-۶۱-۶

تمام حقوق محفوظ است

جهت تهیه کتاب می‌توانید وجه آن را به حساب جاری سیبا ۰۱۰۰۸۹۴۴۸۹۰۰۶ بانک ملی قم، شعبه حجتیه
 (کد ۲۷۱) به نام امیر انصاری واریز نمایید، سپس قبض آن را همراه با آدرس به دفتر انتشارات واقع در:
 قم، خ صفاییه، ک بیگدلی، ک شیرین، ک آزاد، پ ۵۵ ارسال نمایید.

سخن‌ناشر

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله
الطاهرين المعصومين سيما مولانا بقية الله الأعظم في الأرضين.
از انسانی بزرگ سؤال شد: چگونه این بشر توانسته کارهای بزرگ
کند؟ مثلاً به کره ماه رود، اتم را بشناسد، از زمین و آسمان باخبر
شود، این همه اختراعات و اکتشافات داشته باشد، اما از خود بی‌خبر
باشد؟ و نتواند بر روی پای خود بایستد و چه بسا بلغزد؟
آن عزیز پاسخ فرمود: این بشر بر روی اتم، ماه و زمین مطالعه
کرده اما بر روی خود مطالعه نکرده و هنوز خود را نشناخته، که اگر
مطالعه کند و بشناسد، بر روی پای خود می‌ایستد و نمی‌لغزد؛ اگر

پادشاهان ظلم و ستم کرده‌اند و اطرافیان آنان تملق‌گویی کرده‌اند، از عدم شناخت خود بوده، با وجود آن‌که آنان تحصیل‌کردگانی بوده‌اند که از خود بی‌خبر بوده‌اند، و چه بسیار انسان‌هایی تحصیل کرده که فریاد مبارزه برآوردند و رنج و مشقت و زندان را تحمل کردند، اما در طول مبارزه لغزیدند، چرا که فریاد و مبارزه آنان از روی شناخت خود نبوده! و چه افرادی که با مطالعه خود، دشمن درونی خود را شناختند و در مبارزه با آن، قله‌های بزرگی را در نور دیدند و خدای خود را یافتند و برای رسیدن به پیروزی علاوه بر مبارزه با بت‌های بزرگ درونی، با بت‌های کوچکی چون پادشاهان و حکام جور و اطرافیان شهوتران آنان جنگیدند و بالاخره به پیروزی هم رسیدند.

اهل علم تلاش کرده‌اند با الهام و بهره از آیات نورانی قرآن مجید، روایات اهل بیت (علیهم‌السلام)، ادبیات، شعر، داستان و بیان حکایت گذشتگان با قلم و بیان درخور فهم عامه مردم در قالبی جذاب و دلنشین از انسان و شناخت خود سخن بگویند، تا زمینه‌های مطالعه و شناخت پدید آید.

مؤلف گرانقدر این کتاب نیز تلاش نموده به شیوه‌های مختلف این پیام را برساند که با خودشناسی می‌توان به خداشناسی رسید و بیان کرده که هر تلاش و مبارزه‌ای که در راه خدا باشد با ارزش و

نتیجه بخش است، خیلی‌ها در جهان تلاش می‌کنند، اما پیروزی حقیقی از آن کسانی است که برای خدا قدم برمی‌دارند.

این مجموعه که «غنچه‌ای از گلستان معارف الهی و اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام)» است، در سه مجلد با عناوین ۱. سرمایه سعادت، حاوی مطالبی در عقاید اسلامی و ۲. سعادت و شقاوت، حاوی مطالبی در شناخت فضایل و رذایل اخلاقی و ۳. زندگی متعالی، حاوی مطالبی در دستیابی به یک زندگی برتر تنظیم گردیده است، به عبارت دیگر از خداشناسی شروع کرده و با بیان صفات ممدوح و مذموم و آوردن نمونه‌هایی از داستان‌های قرآن و زندگانی بزرگان با الهام از هدایت الهی و کلام الله مجید و محبت و فرامین اهل بیت (علیهم‌السلام) انسان را به یک زندگی متعالی رهنمون می‌شود.

لذا آنچه در این مجموعه آمده افسانه و خیال نیست، اندیشه است و تفکر، پیام‌هایی را در خود نهفته دارد که اگر آن پیام را دریابیم، حاصل آن حیات است و ترقی، تجربه است و عبرت، و در نهایت سعادت اخروی است.

آرزو داریم که این گام کوچک در جهت بالا بردن بینش جامعه اسلامی ما مقبول درگاه خدای بزرگ افتد.

۱۳	مقدمه
۱۵	۱ گرامی ترین و گرفتارترین مخلوق در قرآن و روایت
۱۵	گرامی ترین مخلوق
۱۹	گرفتارترین مخلوق
۱۹	قوم نوح علیه السلام و غرق شدن آنها
۲۱	قوم عاد و هلاکت آنها
۲۳	قوم ثمود و هلاکت آنها
۲۴	قوم لوط علیه السلام و هلاکت آنها
۲۵	قوم شعیب علیه السلام و هلاکت آنها
۲۷	یونس علیه السلام به کام نهنگ می رود
۲۸	علت گرفتاری
۲۸	غفلت، یکی از علل گرفتاری
۳۱	مصادیق گرفتاری
۳۳	راه نجات از گرفتاری
۳۵	۲ توبه در قرآن و روایت
۳۶	حقیقت توبه
۳۸	که چگونه نجات امت یونس علیه السلام از عذاب الهی
۴۰	که کفن دزد نائب
۴۲	که توبه بشر حافی
۴۳	که یک آیه از قرآن چگونه اثر کرد؟
۴۴	علت دل مردگی
۴۶	که نمونه ای دیگر از توبه واقعی

- کوچک شمردن گناه ۴۷
- چه گناهی بخشودنی است؟ ۴۸
- که ابولبابه چگونه توبه کرد؟ ۵۰
- ❁ ۳ ❁ امتحان در قرآن و روایت ۵۴
- فلسفه امتحانات الهی ۵۶
- که امتحان یک عابد ۵۸
- که امتحان دو قاضی دربار که با یک نگاه دین و شرافشان رفت ۶۰
- که امتحان دو نفر عالم بزرگوار ۶۲
- ❁ ۴ ❁ خواب در قرآن و روایت ۶۴
- که خواب حضرت آیت الله مرعشی رحمته الله ۶۶
- که رؤیای والد سید بحر العلوم (سید مهدی بحر العلوم) ۶۹
- که تعبیر سوختن قرآن در خواب ۷۰
- که خواب دیدن امام رضا علیه السلام سید حمیری را در حضور حضرت رسول صلی الله علیه و آله ۷۰
- که شیطان مؤمنین را در خواب اندوهگین می سازد ۷۲
- که رؤیای مقبل شاعر ۷۴
- که عنایت امیر المؤمنین علیه السلام به ملا حسن مداح ۸۰
- که خواب حاج علی خان ۸۱
- که نجات از مرگ به شفاعت امام حسین علیه السلام ۸۴
- آداب هنگام خوابیدن ۸۷
- ❁ ۵ ❁ دعا در قرآن و روایت ۸۹
- دعا برای رفع گرفتاری ۸۹
- که فرج بعد از شدت ۹۰
- که عمل خالص سبب مستجاب شدن دعاست ۹۱

۹۳	کجه دعای هفت گانه.....
۹۶	کجه دعا با خلوص نیت.....
۹۸	یکی از بهترین ساعات دعا.....
۹۹	دعا برای رفع نگرانی و ترس.....
۱۰۱	آداب دعا کردن.....
۱۰۳	❁ ۶۶ دنیا در قرآن و روایت.....
۱۰۳	نامگذاری دنیا.....
۱۰۴	اسامی دنیا در کلام معصومین علیهم السلام
۱۰۵	دل بریدن از دنیا.....
۱۰۷	کجه تحصیل معاش.....
۱۰۸	نکوهش دنیا.....
۱۰۹	دنیا دوستی.....
۱۱۰	خیر در دنیا چیست؟.....
۱۱۰	دنیای امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۱۲	دو چیز در دنیا بیم دارد.....
۱۱۳	مشغولیت های دنیا.....
۱۱۴	درس عبرت.....
۱۱۴	نظریه امت های گذشته.....
	کجه برگشت روزگار و زوال آل برامکه چه
۱۱۵	بر سر آنها آورد.....
۱۱۵	کجه از این حوادث باید عبرت گرفت.....
۱۱۹	❁ ۷۶ هم نشینی در قرآن و روایت.....
۱۱۹	انواع هم نشین.....
۱۲۱	هم نشینی با بدان.....
۱۲۱	کجه اثر هم نشینی با تبه کاران.....

- ۱۲۲ حسرت بر برخی هم‌نشینی‌ها.
- ۱۲۲ که ترک هم‌نشینی با پیامبر ﷺ
- ۱۲۴ هم‌نشینی با خوبان
- ۱۲۴ که هم‌نشینی با پیغمبر ﷺ
- ۱۲۷ که هم‌نشینی با علی بن الحسین علیهما السلام
- ۱۳۰ ﴿۸﴾ نکاح در قرآن و روایت
- ۱۳۰ بی‌همسر بودن
- ۱۳۲ بلد طیب
- ۱۳۳ تأثیر شیر مادر در فرزند
- ۱۳۳ که مادر موفق
- ۱۳۷ خصوصیات همسر
- ۱۳۷ معاشرت با همسر
- ۱۳۹ زنان بزرگ جهان
- ۱۳۹ خدیجه علیها السلام
- ۱۴۰ که بشارت در خواب
- ۱۴۰ رسول خدا ﷺ یاد خدیجه علیها السلام را گرامی می‌داشت.
- ۱۴۳ فاطمه علیها السلام ثمره این پیوند
- ۱۴۶ در مدح حضرت زهرا علیها السلام
- ۱۴۸ ﴿۹﴾ ازدواج موقت در قرآن و روایت
- ۱۵۱ شروط متعه
- ۱۵۱ احتجاج یکی از مؤمنین بر حلّیت متعه
- ۱۵۲ علت تحریم متعه در برخی مذاهب
- ۱۵۳ ﴿۱۰﴾ نگاه کردن در قرآن و روایت
- ۱۵۴ نتیجه نگاه نکردن به نامحرم
- ۱۵۵ یک لحظه نگاه یک عمر حسرت

۱۵۵	که حمام منجاب
۱۵۶	که نتیجه چشم پوشی از نامحرم
۱۶۱	۱۱۵ ﴿ حجاب در قرآن و روایت
۱۶۴	که آفرین بر این دختر با عفت مسلمان
۱۶۴	ای زنان مسلمان! عفت
۱۶۷	که کیفیت عذاب زنان بدکاره در قیامت
۱۷۰	زنان در آخر الزمان
۱۷۱	زن در اجتماع
۱۷۱	تعلیم و تربیت دختر
۱۷۳	که عابده آل حسن علیهم السلام
۱۷۶	۱۲۵ ﴿ غیرت در قرآن و روایت
۱۷۸	تفاوت غیرت با تعصب
۱۷۸	غیرت در آخر الزمان
۱۸۲	۱۳۵ ﴿ امر به معروف و نهی از منکر در قرآن و روایت
۱۸۳	که عاقبت به خیری در نتیجه یک نهی از منکر کردن
۱۸۶	یک وظیفه همگانی
۱۸۷	شرایط امر به معروف و نهی از منکر
۱۸۸	نتیجه ترک این فریضه بزرگ
۱۸۹	که اصحاب سبت
۱۹۱	که گروه مقابل اصحاب سبت
۱۹۳	که چرا نهی از منکر نکردی؟
۱۹۵	خوبان به گناه بدان گرفتار شدند
۱۹۶	زیان یک فرد گناهکار به جامعه
۱۹۷	معروف و منکر در آخر الزمان
۲۰۰	۱۴۵ ﴿ صدقه و زکات در قرآن و روایت

- ۲۰۵ آثار صدقه و زکات
- ۲۰۶ که عروس صدقه داد
- ۲۰۶ که عزرائیل کارش به تأخیر افتاد
- ۲۱۰ که دزد بخشنده!
- ۲۱۲ مصادیق صدقه و زکات
- ۲۱۶ انفاق کننده ایثارگر است
- ۲۱۶ موارد مصرف زکات
- ۲۱۷ کیفیت انفاق
- ۲۱۸ ردّ سائل
- ۲۱۹ که بی خبر بودن از حال فقرا
- که خانواده یعقوب علیه السلام، سائل را دست خالی
- ۲۲۱ برگردانند
- ۲۲۴ که مجازات کسی که سائل را رد کرد
- ۲۲۶ مقام سائل
- ۲۲۶ که انفاق رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله
- ۲۲۸ که انفاق حضرت زهرا علیها السلام
- ۲۳۰ که انفاق امام حسن علیه السلام
- ۲۳۱ که انفاق امام حسین علیه السلام
- ۲۳۲ که انفاق امام زین العابدین علیه السلام
- ۲۳۴ زبان حال فقیر
- ۲۳۵ منابع و مآخذ

الْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا حَمَدَهُ لِنَفْسِهِ وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ وَ أَشْرَفِ رُسُلِهِ
بَشِيرِ رَحْمَتِهِ وَ نَذِيرِ نِقْمَتِهِ أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الْمُتَعَصُّومِينَ الْمُكْرَمِينَ
سَيِّدِ مَوْلَانَا حُجَّجَةِ بْنِ الْحَسَنِ الْمُهْدِيِّ عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ وَ اللَّعْنَةُ الدَّائِمَةُ
عَلَى أَغْذَانِهِمْ أَجْمَعِينَ.

خدای متعال می فرماید: بگو: «چه کسی زینت های الهی را که برای
بندگان خود آفریده، و روزی های پاکیزه را حرام کرده است؟» بگو:
«این ها در زندگی دنیا، برای کسانی است که ایمان آورده اند؛ (اگر چه
دیگران نیز با آنها مشارکت دارند؛ ولی) در-قیامت، خالص (برای
مؤمنان) خواهد بود.» این گونه آیات (خود) را برای کسانی که آگاهند،
شرح می دهیم^۱

و می فرماید: و از نعمت های حلال و پاکیزه ای که خداوند به شما
روزی داده است، بخورید! و از (مخالفت) خداوندی که به او ایمان
دارید، پرهیزید!^۲

امیرالمؤمنین علی علیه السلام می فرماید: دنیا را مانند زاهدی ببین که
مال دنیا را ترک گفته و به آن از دیده کسی که با عشق و علاقه به
دنیا می نگرد نگاه مکن.^۳

۱. «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ تَفْضِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ». اعراف: ۳۲.
۲. «وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ».

۳. قال علی علیه السلام: انظر إلى الدنيا نظر الزاهد المصفرق و لا تنظر إليها

علی بن اسباط گوید: شنیدم امام رضا علیه السلام درباره گنجی که خدای عز و جل می فرماید: «وزیرش گنجی برای آنها بود» فرمود: در آنجا بود: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، در شگفتم از کسی که یقین به مرگ دارد چگونه می خندد؟ و در شگفتم از کسی که یقین به تقدیر دارد چگونه اندوهگین می شود؟ و در شگفتم از کسی که دنیا و دگرگونی هایش را نسبت به اهلش دیده است، چگونه به آن اعتماد می کند؟^۱

اما بعد، چنین گوید: الحقیق إلی الله، المحتاج بغفران الله سید رضا حسینی خلف مرحوم آسید حاجی آقا حسینی گلیایگانی غفر الله ذنوبهما که با عدم بضاعت علمی و کھولت سن، کتاب حاضر را از آیات قرآن و روایات و حکایات گردآوری نموده، و آن را در بخش ها و مجلدات مختلفی تنظیم و آماده چاپ نمودم، و این مجلد را که حاوی مطالبی در موضوعات اخلاقی است به نام «زندگی متعالی» نامیدم.

امید است مورد استفاده مؤمنین خصوصاً طلاب عزیزی که قصد منبر رفتن و موعظه دارند قرار گیرد. و ثواب این کار را هدیه می کنم به روان خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله، اهل بیت علیهم السلام، پدر و مادر، فرزندان شهیدم و کلیه ذوی الحقوق.

مرداد ماه ۱۳۸۶ هـ (رجب المرجب ۱۴۲۸ هـ ق)

نظر العاشق الوامق. (تصنیف غرر الحکم، ص ۱۳۸، ح ۲۴۲۷)

۱. علی بن اسباط قال: سمعت أبا الحسن الرضا علیه السلام يقول: كان في الكنز الذي قال الله عز و جل: «وَ كَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا» (کهف: ۸۲) كان فيه: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، عجبت لمن أيقن بالموت كيف يفرح و عجبت لمن أيقن بالقدر كيف يحزن و عجبت لمن رأى الدنيا و تقلبها بأهلها كيف يركن إليها. الكافي، ج ۲، ص ۵۹، ح ۹